

PHÁP TẬP YẾU TỤNG KINH

QUYỂN 2

Phẩm 12: CHÁNH ĐẠO

Chánh đạo Tứ thánh đế

*Quán sát bằng trí tuệ
Phá hoại ái luân hồi
Như gió thổi bụi bay.
Người thấy được Thánh đế
Nên tịch tịnh quán sát
Diệt phiền não tà kiến
Như mưa sạch bụi trần.
Bát chánh, đạo Tối thượng
Tứ đế gom thiện pháp
Đạo này là vô vi
Đền trí chiếu ngu tối.
Đạo là tám chân diệu
Thánh đế trên bốn câu
Pháp vô dục tối thượng
Mắt sáng quan sát rõ
Trí làm cho giải thoát
Hỷ lạc chứng vô vi
Người biết thọ chánh pháp
Đoạn hẳn sinh già chết.
Tất cả hành vô thường
Quán đúng vậy bằng tuệ
Ai giác ngộ đau khổ
Đường này, đạo thanh tịnh.
Tất cả hành đều khổ
Thấy đúng vậy bằng tuệ
Ai giác ngộ đau khổ
Đường này, đạo thanh tịnh.
Tất cả hành đều không
Thấy đúng vậy bằng tuệ
Ai giác ngộ đau khổ
Đường này, đạo thanh tịnh.
Tất cả pháp vô ngã
Thấy đúng vậy bằng tuệ
Ai giác ngộ đau khổ
Đường này, đạo thanh tịnh.
Ta đã dạy Đạo đế*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tên ái đã bán rồi
Phải nỗ lực tự thân
Thọ trì đúng lời Phật.
Ta đã dạy Đạo đế
Nhỏ tên ái cứng bén
Phải nỗ lực tự thân
Thọ trì đúng lời Phật.
Đạo này không pháp khác
Tịnh do thấy sự thật
Hướng đến diệt các khổ
Phá tan hết ma quân.
Đạo này không lệch nhau
Thấy đúng là chứng quả
Hướng đến diệt các khổ
Phá tan hết ma quân.
Đạo này không có lỗi
Một hướng như thác chảy
Như Năng Nhân nhập định
Diễn đạo pháp giữa chúng.
Thấy rõ hết sinh tử
Chứng đạo vì cứu trợ
Đạo này qua, đi qua
Vượt dòng đến bờ kia
Đạo cứu cánh thanh tịnh
Cạn sạch nguồn sinh tử.
Biện tài không biên giới
Thấy rõ, tuyên thuyết đạo
Tiến đến uống cam lộ
Trước chưa nghe pháp luân
Chuyển vì thương chúng sinh
Kẻ lễ bái phụng sự
Dạy họ vượt ba cõi
Niệm thiện trong ba niệm
Ba niệm, xa niệm ác
Từ niệm mới hành động.
Diệt, chính là chánh đoạn
Niệm tam quán là chuyển
Đạt đến đạo Vô thượng
Được ba trừ, ba nhóm
Tu niệm đến vô lượng
Trừ được cấu ba hữu.
Giữ ý đưa đến định
Sức trí tuệ thiền định
Đã định, diệt ngoại loạn
Pháp thế gian sinh diệt.

Tất cả đều vô biên
Giác đạo chứng giải thoát
An lạc vô cùng tận.
Chứa thiện được quả thiện
Được tán thán danh dự
Đạt tám phẩm Hiền thánh
Quả chứng của đường tu.

M

Phẩm 13: LỢI DƯỠNG

Trở buông, cây chuối chết
Lau chết vì ra bông
La mang thai nên chết
Người tham lợi mạng vong.
Như vậy, tham rất hại
Do ngu si sinh ra
Ngu vì tham hại đức
Đầu rơi vãi trên đất.
Tham lợi, tánh không thiện
Bí-sô chớ ham muốn
Trú xứ nhiều luyến ái
Mong cầu người cúng dường.
Tại gia và xuất gia
Nhiều tộc họ ngu si
Tham lợi sinh tật đổ
Ta phải hàng phục nó.
Ngu vì suy tưởng ngu
Ngày đêm dục mạn tăng
Khác thay được lợi dưỡng
Không đồng hướng giải thoát
Người nói việc tri túc
Bí-sô chân Phật tử
Không tham đắm danh dự
Hoan hỷ là người trí.
Không tham ái gì cả
Không nịnh bợ người khác
Không sống lệ thuộc người
Phải tự giữ pháp hành.
Tự lợi vẫn không tham
Hướng chi danh kẻ khác
Trăm vị như dầu xe
Nuôi thân để hành đạo.
Bí-sô tham lợi dưỡng
Không đắc Tam-ma-địa

Tri túc thường tịch tịnh
Thành tựu được chỉ quán.
Bí-sô lánh danh lợi
Biết đủ chẳng tham cầu
Ba y, ăn tiết độ
Chánh mạng, sống an vui.
Bí-sô không bỏ lợi
Như sống cùng rắn độc
Ngủ hay thức đều sợ
Đều do tham tà mạng.
Bí-sô không bỏ lợi
Vui này rất hạ liệt
Phải quán sát các pháp
Thiếu trí khó giải thoát.
Cẩn thận thường y giới
Trí giả khen không tham
Tịnh hạnh chánh căn lực
Cần phải tự tư duy.
Đắc đầy đủ ba minh
Giải thoát chứng Vô lậu
Kẻ trí hẹp, biết cạn
Biết lấy đâu nhớ nghĩ.
Họ đối với ăn uống
Sống dựa vào người khác
Mà có pháp ác sinh
Do ganh tị lợi dưỡng.
Lợi mình kết nhiều oán
Uống mặc ba pháp y
Chỉ mong ăn uống ngon
Không phụng hành Phật dạy
Phải biết lỗi lầm này
Lợi dưỡng thật đáng sợ
Trí cạn không xét kỹ
Bí-sô phải bỏ tham.
Bí-sô dạy xuất gia
Phải điều phục ba nghiệp
Không sống bằng tà mạng
Tâm khéo luôn tư duy.
Bệnh nhỏ cũng khó chịu
Lợi dưỡng rất khó bỏ
Cúng dường, tâm không động
Trời, Rồng đều kính lễ.

M

Phẩm 14: OÁN GIA

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Không oán lại gây oán

*Tạo nghiệp nói xấu người
Ngu mê bị luân hồi
Đời này đến đời sau.
Trước tạo nghiệp hữu lậu
Sau làm hại đến người
Cả hai làm hại thân
Như chim sa vào lưới.
Phá người là tự phá
Oán gia gặp oán gia
Hủy người là tự hủy
Giận người là tự giận.
Hạnh Sa-môn thế nào
Không biết gốc Chánh pháp
Mạng sống bị ngắn ngủi
Bỏ oán lại kết oán.
Chúng cùng nhau hủy báng
Đều nói lời giận dữ
Nhẫn, tâm vui bình đẳng
Nhẫn này không sánh được
Xương nát thì qua đời
Bò ngựa chết tiền mất
Nước bị chia thì loạn
Đoàn kết thì thành công.
Các người đừng gây ác
Pháp này hết oán thù
Người oán ta nhẫn thọ
Thật xứng danh bậc Trí.
Kẻ ngu mê ưa khoái
Ai biết vậy thì thắng
Hiện tại không ý oán
Tương lai không hận thù.
Dùng oán thù trả oán
Không sao được hạnh phúc
Nhẫn nhục oán tự tiêu
Đây là pháp Như Lai.
Nếu bị người mắng chửi
Để họ thắng, ta thua
An lạc theo ý ấy
Oán phải tự chấm dứt.
Người nào cùng bạn lành
Cùng đi trong thế gian
Không giữ chút oán nào
Phải nhớ đồng ý họ.
Nếu không có bạn lành*

*Thà đi lại một mình
Để du lịch khắp nơi
Độc thiện không gây ác.
Học không bạn bằng mình
Lại không có thân hữu
Thà hành thiện một mình
Không làm bạn kẻ ngu.
Thích giới học pháp hành
Cần gì lắm bạn bè
Như rồng thích vực sâu
Voi ưa nơi đồng trống.*

M

Phẩm 15: ƯC NIỆM

*Niệm thờ vào thờ ra
Tư duy khắp sự thật
Thường hành theo tuần tự
Hiểu được lời Phật dạy.
Đi đứng luôn tỉnh giác
Nằm ngồi đều chánh niệm
Người này chiếu sáng đời
Như mây tan trăng hiện.
Bí-sô phải ghi nhớ
Hiện tại lợi, tương lai
Đạt đến chỗ Tối thắng
Thoát khỏi cảnh tử sinh.
Ai thấy ngay thân này
Do sáu xúc hoạt động
Bí-sô thường nhất tâm
Nên tự biết Niết-bàn
Vì có các niệm này
Tự thân luôn đạt hạnh
Ai không làm như vậy
Không đạt được ý hành.
Người làm theo bản hạnh
Vượt qua buồn vì ái
Ý niệm luôn thức tỉnh
Nhất tâm định hoan hỷ.
Ý niệm luôn thức tỉnh
Giải thoát nhất tâm lạc
Tùy thời hành các pháp
Vượt qua cõi sinh tử.
Bí-sô tâm thức tỉnh
Cùng ý niệm tương ưng*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Đoạn sinh tử phiền não
Chứng đắc quả Viên tịch.
Thường lắng nghe diệu pháp
Tự thức tỉnh ý mình
Hiểu vậy là bậc Hiền
Không còn bị sợ hãi.
Ý luôn luôn tỉnh giác
Học tập cả ngày đêm
Giải thoát, pháp cam lộ
Quyết định đắc Vô lậu.
Người nào được thiện lợi
Nhờ quy y Đức Phật
Thế nên ngày hay đêm
Thường nhất tâm niệm Phật
Người nào được thiện lợi
Vì quy y chánh pháp
Thế nên ngày hay đêm
Thường nhất tâm niệm Pháp.
Người nào được thiện lợi
Nhờ quy y Tăng bảo
Thế nên ngày hay đêm
Thường nhất tâm niệm Tăng.
Thanh văn của Cù-đàm
Luôn chánh niệm tỉnh giác
Nên cả ngày và đêm
Thường nhất tâm niệm Phật.
Thanh văn của Cù-đàm
Luôn chánh niệm tỉnh giác
Nên cả ngày và đêm
Thường nhất tâm niệm Pháp.
Thanh văn của Cù-đàm
Luôn chánh niệm tỉnh giác
Nên cả ngày và đêm
Thường nhất tâm niệm Tăng.
Đệ tử Đức Năng Nhân
Luôn chánh niệm tỉnh giác
Nên cả ngày và đêm
Thường nhất tâm niệm Giới.
Đệ tử Đức Năng Nhân
Luôn chánh niệm tỉnh giác
Nên cả ngày và đêm
Thường nhất tâm niệm Thí.
Đệ tử Đức Năng Nhân
Luôn chánh niệm tỉnh giác
Nên cả ngày và đêm*

Thường nhất tâm niệm Thiên.

Đệ tử Đức Năng Nhân

Luôn chánh niệm tỉnh giác

Nên cả ngày và đêm

Thường nhất tâm niệm Thân.

Đệ tử Đức Năng Nhân

Luôn chánh niệm tỉnh giác

Nên cả ngày và đêm

Nhất tâm niệm Tĩnh lự.

Đệ tử Đức Năng Nhân

Luôn chánh niệm tỉnh giác

Nên cả ngày và đêm

Nhất tâm niệm Bất sát.

Đệ tử Đức Năng Nhân

Luôn chánh niệm tỉnh giác

Nên cả ngày và đêm

Nhất tâm niệm Không trộm.

Đệ tử Đức Năng Nhân

Luôn chánh niệm tỉnh giác

Nên cả ngày và đêm

Nhất tâm thường niệm Không.

Đệ tử Đức Năng Nhân

Luôn chánh niệm tỉnh giác

Nên cả ngày và đêm

Nhất tâm niệm Vô tướng.

Đệ tử Đức Năng Nhân

Luôn chánh niệm tỉnh giác

Nên cả ngày và đêm

Nhất tâm niệm Vô nguyện.

Đệ tử Đức Năng Nhân

Luôn chánh niệm tỉnh giác

Nên cả ngày và đêm

Nhất tâm niệm Xuất thế.

Đệ tử Đức Năng Nhân

Luôn chánh niệm tỉnh giác

Nên cả ngày và đêm

Nhất tâm niệm Ý lạc.

Đệ tử Đức Năng Nhân

Luôn chánh niệm tỉnh giác

Nên cả ngày và đêm

Nhất tâm niệm Viên tịch.

M

Phẩm 16: THANH TỊNH

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tự giác ngay đương niệm

*Khi làm chớ hư vọng
Tu tập thật ổn định
Khi kết quả chân thật.
Làm người phải tìm cách
Tự làm ra tài sản
Người tự quán cũng vậy
Nguyện làm đạt kết quả.
Nằm ngồi tìm phương pháp
Đi đứng luôn tinh tấn
Như thợ luyện vàng ròng
Trừ vô minh trần cấu.
Không bị tối che đậy
Thoát hẳn khổ già chết.
Không xấu hổ lại hổ
Xấu hổ lại không hổ
Không nên sợ lại sợ
Phải sợ lại không sợ.
Sống làm người tà kiến
Chết phải đọa địa ngục.
Người trước đây phóng dật
Sau bỏ không phạm nữa
Là ánh sáng chiếu đời
Như mây tan trăng hiện.
Người trước đây phóng dật
Sau bỏ không phạm nữa
Dùng thiện trừ phóng dật
Là ánh sáng chiếu đời.
Người nào làm tội ác
Tu thiện thì tội diệt
Thế gian do đấm trước
Nên không nhớ nghĩa này.
Xuất gia khi trẻ tuổi
Cầu pháp Phật vi diệu
Là ánh sáng chiếu đời
Như mây tan trăng sáng.
Đời này không gây hại
Khi chết không lo buồn
Thấy đạo nên không sợ
Thoát khổ được an ổn.
Đời này không gây hại
Khi chết không lo buồn
Thấy đạo nên không sợ
Hơn hết trong quyến thuộc.
Diệt trừ nghiệp ô trược*

Chỉ tu hạnh bạch tịnh
Vượt ái được thanh tịnh
Vứt bỏ hạnh ố ác.
Trì giới thường thanh tịnh
Bô-sa-tha thanh tịnh
Ba nghiệp hằng thanh tịnh
Thanh tịnh gọi xuất gia.
Ý ái dục là ruộng
Dâm, nộ, si là giống
Bố thí người vượt đời
Được phước đức vô cùng.
Ví như ruộng xấu ác
Sân nhuộm mọc chẳng chặt
Thế nên phải dọn ố
Đạt kết quả vô cùng.
Ví như ruộng xấu ác
Ngu mạn sinh chẳng chặt
Thế nên phải bỏ mạn
Đạt kết quả vô cùng.
Ví như ruộng xấu ác
Keo kiệt mọc chẳng chặt
Nên phải bỏ keo kiệt
Đạt kết quả vô cùng.
Ví như ruộng xấu ác
Ái lạc mọc chẳng chặt
Thế nên phải đoạn ái
Đạt kết quả vô cùng.
Sáu tâm vương là chủ
Ái nhiễm là thân quyến
Không nhiễm thì thoát ái
Nhiễm trước là ngu si.
Thành này xây bằng xương
Trang trí bằng máu thịt
Nếu mở rộng các cửa
Giặc kết tất tung hoành.
Có duyên thì tăng khổ
Quán mười hai duyên ấy
Diệt nó do trí đức

Không phải nhờ ngu ngoài.

M

Phẩm 17: THỦY DỤ

*Tịnh tâm thường ghi nhớ
Không còn có tham ái*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đã vượt vực ngu si
Như giếng ở ao khô.
Tâm đã quyết vứt bỏ
Bay lượn tận hư không
Tu hành xuất thế gian
Phá tan chúng ma quân.
Trẻ không tu phạm hạnh
Già không giữ tài sản
Ngu si tham ngủ nghỉ
Do ta không tu thiện.
Trẻ không tu phạm hạnh
Già không giữ tài sản
Uyên ương giữ ao không
Giữ vậy chẳng ích gì!
Đừng khinh tội ác nhỏ
Cho là không quả báo
Giọt nước tuy rất nhỏ
Chảy dần đầy lu to
Nghiệp ác tăng từ từ
Từng chút thành to lớn.
Đừng khinh việc thiện nhỏ
Cho là không phước báo
Giọt nước tuy rất nhỏ
Chảy dần đầy lu to
Nghiệp thiện tăng từ từ
Từng chút thành to lớn.
Như người vượt qua sông
Cột bè thật kiên cố
Đã qua hay chưa qua
Thông suốt chính là qua.
Phật Thế Tôn đã qua
Phạm chí đang đi qua
Bí-sô vào ao sâu
Thanh văn cột chắc chắn
Cần suối này làm gì
Nước luôn luôn có đầy
Nhỏ sạch nguồn gốc ái
Còn hưởng đến dục gì!
Tài công điều khiển thuyền
Thợ làm cung uốn tên
Thợ mộc bào chuốt gỗ
Bậc Trí giỏi điều thân.
Như dòng suối sâu sạch
Trong suốt đến tận đáy
Nghe pháp được thanh tịnh

Bậc Trí sinh hoan hỷ.
Như dòng suối sâu sạch
Trong suốt đến tận đáy
Người trí nghe Diệu pháp
Hoan hỷ không cùng tận.
Tâm nhãn như mặt đất
Bất động như hư không
Nghe pháp như kim cương
Hưởng vị thoát luân hồi.

M

Phẩm 18: HOA

Ai tự chọn cảnh giới

Bỏ địa ngục sinh Thiên
Thuyết giảng pháp cú hay
Như khéo nhặt hoa đẹp.
Hữu học chọn cảnh giới
Bỏ địa ngục sinh Thiên
Giỏi thuyết giảng Pháp cú
Như giỏi nhặt hoa đẹp.
Dọn rừng chớ chặt cây
Từ rừng sinh sợ hãi
Dọn rừng hết không còn
Bí-sô đặc viên tịch.
Dọn rừng không sạch gốc
Từ rừng sinh sợ hãi
Còn chút nào chưa chặt
Làm ý sinh triền phược.
Dọn rừng chẳng sạch gốc
Từ rừng sinh sợ hãi
Tâm bị trói khó thoát
Như bê luyến ái mẹ.
Phải đoạn luyến ái như
Nhổ gốc sen ao khô
Thọ trì lời Phật dạy
Hoan hỷ vui Viên tịch.
Như hoa thật vừa ý
Sắc đẹp nhưng không hương
Lời nói thật hoa hòe
Không làm được, vô ích.
Như hoa thật vừa ý
Sắc đẹp hương thơm lừng
Lời nói thiện cũng vậy
Làm có kết quả tốt.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Ong lấy mật rồi bay
Không hoại hương sắc hoa
Vị Bí-sô cũng vậy
Khi vào ra xóm làng
Không chổng họ tốt xấu
Chớ nhìn làm không làm
Hãy tự xét thân mình
Làm đúng hay không đúng.
Như ruộng mương như bể
Ở gần bên đại lộ
Trong ấy hoa sen mọc
Thơm sạch rất vừa ý.
Có sinh phải có chết
Phàm phu thích một bên
Bậc Trí tuệ vượt ra
Thật Thanh văn Phật tử.
Tập hợp nhiều hoa đẹp
Kết thành vòng rực rỡ
Chúng sinh tạo căn lành
Đời sau sống thù thắng
Hoa mật lý xinh đẹp
Mật-câu-la thanh tịnh
Trừ sạch tham dục sân
Bí-sô thơm tịnh khiết.
Như người hái hoa đẹp
Ý đắm đuối không rời
Vị say ngủ, lụt trôi
Bị tử thân bắt hết.
Như người hái hoa đẹp
Tâm đắm đuối không rời
Ý muốn không biết chán
Thường phải bị khốn cùng.
Như người hái hoa đẹp
Tâm đắm đuối không rời
Chưa thu hoạch tài bảo
Đã bị khốn cùng rồi.
Thần chết không bắt gặp
Tuệ sáng như tịnh hoa
Bí-sô đến bờ kia
Như rắn lột vỏ cũ.
Ai trừ tham, sân, si
Như bứng gốc hoa độc
Bí-sô đến bờ kia
Như rắn lột vỏ cũ.
Nếu cắt đứt gốc tham

Như hoa nổi trên nước
Bí-sô đến bờ kia
Như rắn lột vỏ cũ.
Nếu cắt đứt gốc sân
Như hoa nổi trên nước
Bí-sô đến bờ kia
Như rắn lột vỏ cũ.
Nếu cắt đứt gốc si
Như hoa nổi trên nước
Bí-sô đến bờ kia
Như rắn lột vỏ cũ.
Như người kết vòng hoa
Ý tham đắm không chán
Bị độc hại suốt đời
Ba căn thường triển phược.
Quán thân như đồ đất
Pháp huyễn như bóng ngựa
Phá bầy hoa của ma
Thoát khỏi đường thân chết.
Thân này như bọt nổi
Biết là pháp huyễn hóa
Phá bầy hoa của ma
Thoát khỏi đường thân chết.
Chặt đứt gốc ngã mạn
Như hoa nổi trên nước
Bí-sô đến bờ kia
Như rắn thoát vỏ cũ.
Chặt đứt gốc keo kiệt
Như hoa nổi trên nước
Bí-sô đến bờ kia
Như rắn lột vỏ cũ.
Chặt đứt gốc tham ái
Như hoa nổi trên nước
Bí-sô đến bờ kia
Như rắn lột vỏ cũ.
Ai không còn phiền não
Được quả của nhân lành
Bí-sô đến bờ kia
Như rắn lột vỏ cũ.

M

Phẩm 19: MÃ DỤ

Nghệ được huấn luyện thuần
Hành động theo ý muốn

Tín giới và tinh tấn
Định pháp yếu đầy đủ
Được nghĩa đúng của pháp
Xử dụng lợi vô cùng
Nhất tâm hành hòa nhẫn
Thoát khỏi khổ luân hồi.
Ý nhẫn hòa được định
Đoạn trừ được khổ não
Từ đó an trú định
Như ngựa luyện thuần thực.
Đoạn sân đố vô lậu
Như ngựa đã thuần thực
Vượt xấu đến chỗ bằng
Sau thọ sinh cõi trời.
Tự chế giữa buông lung
Tỉnh thức giữa say ngủ
Tuấn mã so ngựa hèn
Bạc hiền đức bỏ ác.
Ai sống có tầm quý
Trí tuệ tất thành tựu
Dễ khuyên bảo tiến bộ
Như roi với ngựa thuần.
Như ngựa đã thuần thực
Được nhà vua sử dụng
Người tự chế được nghe
Lời thành tín bạc Hiền.
Tuy thường được luyện tập
Như người mới cỡi ngựa
Cũng như rồng voi giỏi
Chẳng bằng tự luyện mình.
Người không biết cỡi ngựa
Không thể đi đến nơi
Chỉ người tự điều phục
Mới đến chỗ mong muốn.
Người không biết cỡi ngựa
Không thể đi đến nơi
Chỉ người tự điều phục
Mới diệt tất cả khổ.
Người không biết cỡi ngựa
Không thể đi đến nơi
Chỉ người tự điều phục
Được đến đường viên tịch.
Phải thường tự điều phục
Như kiềm chế ngựa lỏng
Người tự ngăn niệm được

Vượt qua cảnh giới khổ
Như ngựa xúng vua cõi
Địa vị ấy khó có
Bí-sô khéo điều phục
Giải thoát tất cả khổ.
Chỉ người tự điều phục
Ý giỏi như ngựa hay
Cũng như rồng voi lớn
Tự điều là tối thượng.
Như vua cõi ngựa trí
Thật ít có trong nước
Bí-sô khéo điều phục
Đoạn sạch được triền phược.
Chỉ người tự điều phục
Tài giỏi này vô song
Cũng như rồng voi giỏi
Từng niệm đến bờ kia.
Tự điều, làm thầy mình
Tự quy cầu, tự độ
Nên hết sức cẩn thận
Như buôn mua ngựa trí.

M

Phẩm 20: SÂN HẬN

Trừ sân dứt ngã mạn
Viễn ly các phiền não
Không đắm nhiễm danh sắc
Không có bạn oan gia.
Trừ sân được ngủ yên
Hết hận không lo buồn
Sân là độc căn bản
Bí-sô làm cam lộ
Hiền thánh phải trừ sạch
Hết sân ngủ an lành.
Người nổi tâm sân nộ
Gây nhiều nghiệp bất thiện
Ai trừ hận theo sau
Lửa trí cháy mạnh lên.
Không tà lại không quý
Lại ưa sinh sân nộ
Người bị sân trói buộc
Như nhà tối mất đèn.
Dùng sức mạnh sân hận
Sức ấy không phải sức

Sân là pháp tầm thường
Không biết khéo hưởng ứng.
Có sức gần quân mạnh
Không sức khiếp nhược lùi
Nhẫn được là thượng tướng
Phải nhẫn chớ yếu hèn.
Bị mọi người khinh thường
Chịu nhẫn là có sức
Nhẫn được rất cao thượng
Không được nhẫn vì yếu.
Ta đối với người khác
Kinh sợ nên không ngăn
Biết họ quá sân hận
Phải diệt lỗi trong ta.
Cả hai làm một việc
Ta giúp họ cũng vậy
Như biết họ sân hận
Nên nhẫn lỗi của họ.
Cả hai làm hai việc
Ta nhẫn họ cũng vậy
Ngu cho ta hèn yếu
Quán pháp cũng như vậy.
Nếu ngu thắng bậc Trí
Chỉ bằng lời thô ác
Người muốn thường đắc thắng
Bình tĩnh trước lời nói.
Học tập theo bậc Trí
Không thân cận kẻ ngu
Nhẫn trước lời xấu ác
Nên nói nhẫn đừng đầu.
Khi giận không phát ngôn
Yên lặng giữa mọi người
Người bị giận bùng lên
Chẳng biết mình làm gì.
Nói đúng, không sân hận
Thấy xin, nghĩ việc cho
Ba phần có chỗ định
Tự nhiên ở Thiên cung.
Ngăn ý làm sao sân
Sáng suốt tự giữ gìn
Các trí định giải thoát
Biết rõ không còn sân.
Ai hành động ác ý
Nộ có quả báo nộ
Bị nộ không đáp lại

Là thắng, kẻ đấu thua.
Nhấn nhục thắng oán hờn
Thiện thắng kẻ bất thiện
Người thắng vì làm thiện
Chân thành thắng dối trá.
Không sân và không hại
Thường nhớ hạnh chân thật
Kẻ ngu tự sinh sân
Oán thù thường tồn tại
Ai ngăn chặn được sân
Như ngăn xe chạy bậy
Thế nên khéo huấn luyện
Bỏ tối vào ánh sáng.
Sa-môn và Chánh đạo
Lợi dưỡng, oán, ức niệm
Thanh tịnh, thủy và hoa
Mã, nhuế là mười phẩm.

M

Phẩm 21: NHƯ LAI

Tự chứng Chánh giác đến Tối thượng
Không nhiễm tất cả pháp thế gian
Đủ Nhất thiết trí, sức vô úy
Tự mình giác ngộ, không cần thầy.
Tự chứng Chánh giác đến Tối thượng
Không nhiễm tất cả pháp thế gian
Đủ Nhất thiết trí, sức vô úy
Tự giác, không thầy làm bảo chứng.
Thiện thế tự chứng không ai bằng
Ứng hiện trong đời, dạy Chánh đạo
Như Lai, tối tôn giữa trời người
Trí tuệ, thần thông đều viên mãn.

Ta là Phật, Thế Tôn

Đoạn lậu, không dâm dục
Chư Thiên và Người đời
Tất cả tùy tâm Ta.
Ta không thầy làm chứng
Độc nhất không bạn bè
Tích nhiều hạnh thành Phật
Tự nhiên thông Thánh đạo.
Ta thắng tất cả ác
Thắng tất cả thế gian
Trí tuệ rộng vô biên

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Dẫn đầu việc dạy bảo
Nay đến Ba-la-nại
Muốn đánh trống cam lộ
Sẽ vận chuyển pháp luân
Chưa có người nào chuyển.
Bậc Trí không theo ngu
Xem đời, tùy thuận dạy
Giảng thuyết đạo Vô cấu
An ổn không gì hơn.
Sư tử rống dũng mãnh
Chánh pháp của Như Lai
Thuyết pháp và thuyết nghĩa
Người giác mãi an ninh.
Dũng mãnh hành thiên định
Xuất gia ngày đêm diệt
Chư Thiên thường ủng hộ
Được Phật khen, thọ ký.
Trời người đối vị ấy
Tán dương Chánh Đẳng Giác
Tu tập tự giác nhanh
Thân tối hậu lìa thai
Thuyết chư Phật quá khứ
Và chư Phật tương lai
Hiện tại Chánh Đẳng Giác
Diệt trừ khổ chúng sinh.
Tất cả đều trọng pháp
Đã kính và đang kính
Và sẽ sinh cung kính
Với pháp yếu của Phật.
Ai muốn cầu pháp yếu
Đầu tiên là tự thân
Tin, kính trọng Chánh pháp
Nhớ giáo, giới của Phật
Những kẻ không tin Phật
Như những hạng mù tối
Sẽ rơi vào đường ác
Như thương nhân gặp quỷ.
Lái thuyền vượt qua nước
Tinh tấn làm cầu đò
Người lệ thuộc dòng họ
Giải thoát là dũng mãnh.
Như Lai không ai bằng
Ái hết không còn gì
Tâm vô lậu giải thoát
Dạy tuệ cho trời người.

*Tư duy hai quán hạnh
Khéo quán hai nhàn tịnh
Trừ si, vượt Thần tiên
Chứng đắc được tự tại.
Như người trên đỉnh núi
Nhìn khắp người xóm làng
Quán sát pháp cũng vậy
Như lên lầu xem cảnh.
Người nào thường quán sát
Phiền não không thể sinh
Giáng mưa pháp cam lộ
Thấm ướt không cùng tận.*

M

Phẩm 22: ĐA VĂN

*Đa văn phải hành trì
Tu giỏi không phiền não
Tu tập tiêu nghiệp chướng
Sa-môn đắc Diệu quả.
Ngu mê không hiểu biết
Ưu làm phép bất tử
Người hiểu biết rõ pháp
Thân bệnh như cây chuối.
Như căn phòng che kín
Tối tăm không thấy gì
Tuy có các sắc đẹp
Có mắt cũng không thấy.
Có một người nào đó
Học rộng trí biết nhiều
Không nghe thì không biết
Thiện pháp và ác pháp.
Ví như cầm đuốc sáng
Thấy rõ hết màu sắc
Nghe rồi biết thông suốt
Chỗ đến của thiện ác.
Tuy xưng là Đa văn
Giới cấm không đầy đủ
Có lỗi nơi Pháp luật
Nên sự học thiếu sót.
Hành giả tuy học ít
Giữ giới cấm đầy đủ
Được khen có Pháp luật
Nhưng sự học thiếu sót.
Tuy học có nhiều ít*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Trì giới không hoàn toàn
Cả hai đều bị chê
Sở nguyện đều bị mất.
Đa văn giữ kiên cố
Hành luật làm tường rào
Tinh tấn khó chê bai
Từ đó tam học thành.
Đa văn thường hành pháp
Trí tuệ thường định ý
Như vàng ròng Diêm-phù
Ai nói lỗi vị ấy?
Trí rộng vì nghe nhiều
Giới luật giữ hoàn toàn
Cả hai đều được khen
Học đạt hết kết quả.
Đa văn như gương báu
Chiếu soi tất cả pháp
Tự soi và soi người
Cả hai đều hoan hỷ.
Đa văn như chuỗi ngọc
Trước trang sức tự thân
Mọi người sinh hoan hỷ
Yêu thích không cùng tận.
Có người khen mình đẹp
Kẻ ca ngợi đức mình
Đây đều do tham dục
Nên không hiểu biết gì.
Nghe vì biết Pháp luật
Giải nghi và thấy đúng
Nhờ nghe bỏ phi pháp
Đạt đến chỗ bất tử.
Người trong không biết gì
Ngoài cũng không thấy gì
Trong không thấy chứng gì
Nên sống theo tiếng nói.
Bên trong đã biết rõ
Ngoài không thấy được gì
Hai quả đều đã thành
Nên sống theo tiếng nói.
Bên trong có hiểu biết
Bên ngoài thấy rõ ràng
Người có trí thấy rõ
Sống không cần theo tiếng.
Nghe nhiều bằng nhĩ thức
Thấy nhiều bằng nhãn thức

Thấy nghe không chắc chắn
Ý nghĩa sự thành lý
Trí vững nói xác quyết
Nghe hiểu ý quyết định.
Người tâm trí bất định
Làm vội vã, phóng dật
Hiền thánh vui nơi pháp
Hành động đúng lời nói
Dùng nhãn tư duy không
Nghe rồi, ý kiên cố.

M

Phẩm 23: TỰ KỶ

Thường tập nói lời thiện
Ngồi nghĩ khi đứng dậy
An lạc ngồi một mình
Muốn cầu ngăn tâm ý.
Nằm ngồi đều một mình
Đi một mình không bạn
Phải tự hàng phục tâm
Tự vui sống núi rừng.
Một người chiến thắng được
Đến hàng ngàn quân địch
Không bằng thắng tâm mình
Là chiến thắng tối thượng.
Tự thắng là cao thượng
Như tâm chúng sinh kia
Tự thắng là Đại sĩ
Các hạnh được đầy đủ.
Chẳng trời Ngạn-đạt-phước
Chẳng phải Ma, Phạm thiên
Không tranh thắng tối thượng
Như Bí-sô trí tuệ.
Trước tự mình chân chánh
Sau mới dạy người chánh
Ai tự mình chân chánh
Mới là bậc Thượng sĩ.
Trước tự mình chân chánh
Sau mới dạy người chánh
Ai tự mình chân chánh
Không uổng gọi Chân trí.
Tự mình khắc chế mình
Theo đó giáo huấn người
Ta không nghe giáo huấn
Làm sao giáo huấn người.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tự chuyên tâm tu tập
Làm cho người tin hiểu
Ta khắc kỷ chuyên tâm
Sự tu học bậc Trí.
Vì ta hoặc vì người
Phần nhiều không thành tựu
Nên phải học thế này
Tự chánh mới dạy người.
Hành đạo giữ thân an
Khi ấy sao dạy người
Vì ta bị hàng phục
Người trí học nghĩa này.
Lấy tâm ta làm thầy
Không lệ thuộc thầy khác
Người tự làm thầy mình
Được pháp người Chân trí.
Lấy tâm ta làm thầy
Không lệ thuộc thầy khác
Người tự làm thầy mình
Được danh dự, lợi lạc.
Lấy tâm ta làm thầy
Không lệ thuộc thầy khác
Người tự làm thầy mình
Được trí làm bậc Trời.
Lấy tâm ta làm thầy
Không lệ thuộc thầy khác
Người tự làm thầy mình
Sinh Thiên hưởng lạc lâu.
Lấy tâm ta làm thầy
Không lệ thuộc thầy khác
Người tự làm thầy mình
Tối thắng trong thân tộc.
Lấy tâm ta làm thầy
Không lệ thuộc thầy khác
Người tự làm thầy mình
An lạc trong phiền não.
Lấy tâm ta làm thầy
Không lệ thuộc thầy khác
Người tự làm thầy mình
Trừ tất cả ràng buộc.
Lấy tâm ta làm thầy
Không lệ thuộc thầy khác
Người tự làm thầy mình
Phá tan các đường ác.
Lấy tâm ta làm thầy

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Không lệ thuộc thầy khác
Người tự làm thầy mình
Thành bậc Thầy chân trí.
Lấy tâm ta làm thầy
Không lệ thuộc thầy khác
Người tự làm thầy mình
Giải thoát tất cả khổ.
Lấy tâm ta làm thầy
Không lệ thuộc thầy khác
Người tự làm thầy mình
Mau chứng quả Viên tịch.*

